AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

ERMENİ ARAŞTIRMALARI DERGİSİNİN 80. SAYISI YAYINLANDI

10.11.2026

Değerli Okurlarımız,

Ermeni Araştırmaları dergisi olarak 80. sayımıza ulaşmanın ve bu uzun soluklu yayın yolculuğunda siz kıymetli okurlarımızla buluşmayı sürdürmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Geride bıraktığımız 80 sayı boyunca Ermeni araştırmaları alanındaki akademik çalışmalara katkı sunmayı ve farklı araştırma konularını okurlarımızla buluşturmayı amaçladık. Bu anlamlı birikimin yeni bir halkasını oluşturan 80. sayımızda, geleneksel editör başyazısının yanı sıra yedi araştırma makalesi yer almaktadır.

Bu sayıda yer alan makaleler, ele aldıkları konular ve benimsedikleri yöntemsel yaklaşımlar bakımından alan araştırmalarına ilişkin farklı akademik tartışmaları bir araya getirmektedir. Güncel siyasi gelişmelerden tarih araştırmalarına, uluslararası ilişkilerden ekonomik, hukuki ve toplumsal meselelere uzanan çalışmalar, alanın farklı disiplinler çerçevesinde değerlendirilmesine imkân tanımaktadır.

Dergimizin geleneksel bölümlerinden biri olan **Olaylar ve Yorumlar** başlıklı editoryal yazıda Alev Kılıç, Mayıs-Ekim 2026 döneminde Ermenistanda yaşanan iç siyasi gelişmeleri, dış politika yönelimlerini, Azerbaycan ile yürütülen barış anlaşması sürecini ve Türkiye-Ermenistan ilişkilerindeki normalleşme girişimlerini kapsamlı biçimde ele almaktadır. Bu dönemde Ermenistanın siyasi geleceği açısından belirleyici olan parlamento seçimleri, Rusya ile Batı arasındaki yönelim tartışmaları ve bölgesel barış sürecinin karşılaştığı güçlükler öne çıkmaktadır. Çalışma, Ermenistanın dış politika tercihleri ile Türkiye-Ermenistan ilişkilerinin geleceğine ilişkin güncel gelişmeleri bir arada değerlendirmektedir.

80. sayımızın ilk araştırma makalesi, Ercan Çelebiye ait **Kastamonu Vilayetinde Sakin Ermenilerin Statüsü ve Nüfus Durumlarına İlişkin Tespitler** başlıklı çalışmadır. Makalede, Kastamonu vilayetinde yaşayan Ermeni cemaatinin dinî işlerinin yürütülmesi, murahhasalık kurulmasına ilişkin talepler ve bölgedeki Ermeni nüfusunun tespitine yönelik tartışmalar incelenmektedir. Çalışma, yerel idari uygulamalar ile cemaatin kurumsal yapısı arasındaki ilişkiyi tarihsel süreç içerisinde ele alarak Osmanlı taşrasında Ermeni toplumunun statüsüne ilişkin değerlendirmelere katkı sunmaktadır.

İkinci makale, Yalçın Kayalı tarafından kaleme alınan **Babür (Hint-Türk-İslam) İmparatorluğunda Ermeni Asıllı Saray Mensupları** başlıklı çalışmadır. Babür İmparatorluğu döneminde saray çevresinde görev üstlenen veya imparatorluk yönetimi içerisinde önemli konumlara sahip olan Ermeni asıllı şahsiyetlerin ele alındığı araştırmada, Ermenilerin Güney Asyadaki tarihsel varlığı ve siyasi, diplomatik ve kültürel ilişkiler içerisindeki rolleri

değerlendirilmektedir. Çalışma, Ermeni tarihinin farklı coğrafyalardaki izlerini ortaya koyarak Ermeni-Hint ilişkilerinin tarihsel arka planının anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

Üçüncü makale, Muhammet Cemal Şahinoğlunun **Türkiye-Ermenistan Normalleşmesinde Kimlik ve Söylem: Paşinyan Dönemi Ermenistan Dış Politikasında Düşmanlık Kültürünün Dönüşümü ve Sınırları** başlıklı çalışmasıdır. Türkiye-Ermenistan normalleşme sürecini konstrüktivist bir çerçevede ele alan makale, Ermenistanın devlet kimliği, tehdit algısı ve dış politika söyleminde meydana gelen değişimleri incelemektedir. Nikol Paşinyan döneminde gündeme gelen Tarihsel Ermenistan ve Gerçek Ermenistan ayrımı üzerinden yürütülen analiz, tarihsel anlatıların siyasi tercihler üzerindeki etkisini ve Ermenistanın Türkiyeye yönelik yaklaşımında gözlenen değişimin sınırlarını değerlendirmektedir.

Dördüncü araştırma makalesi, Ergün Hasanoğlu tarafından kaleme alınan **Komitacılar Arası İş Birliği ve Osmanlı Karşıtı Propaganda: The Struggle for Liberty of Armenia and Macedonia Gazetesi Örneği** başlıklı çalışmadır. XIX. yüzyılın sonu ile XX. yüzyılın başında Ermeni ve Makedonya komitacıları arasındaki iş birliğinin propaganda boyutunu inceleyen araştırma, 1903 yılında Chicagoda yayımlanan gazetenin içeriklerine odaklanmaktadır. Osmanlı yönetimine yönelik söylemler, reform tartışmaları ve Batı kamuoyunu etkileme girişimleri üzerinden yürütülen inceleme, söz konusu siyasi hareketlerin ortak bir propaganda dili oluşturma çabalarını ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Beşinci makale, Celaleddin Erdoğanın **Osmanlı Devletinin İkinci Meşrutiyet Döneminde Ermenilere Verilen Madencilik İmtiyazları (1908-1914)** başlıklı çalışmasıdır. İkinci Meşrutiyetin ilanından Birinci Dünya Savaşına kadar geçen dönemde Ermeni tebaasına verilen madencilik imtiyazlarının arşiv belgeleri ışığında incelendiği araştırmada, farklı maden türleri ve vilayetler üzerinden dönemin ekonomik faaliyetleri değerlendirilmektedir. Çalışma, imtiyazların verilmesinde sermaye, teknik bilgi ve girişimcilik kapasitesinin rolünü ele alarak Ermeni girişimcilerin Osmanlı madencilik sektöründeki konumuna ve devletin ekonomi politikalarına ışık tutmaktadır.

Altıncı araştırma makalesi, Cabir Osmanlı ve Baki Musullu tarafından kaleme alınan **Osmanlı Modernleşmesinden Cumhuriyet Dönemine Ermeni Azınlığın Tarihsel Süreçte (1839-2011): Dinî, Sosyolojik ve Yasal Statülerinin Değerlendirilmesi** başlıklı çalışmadır. Osmanlı modernleşmesinden Türkiye Cumhuriyeti dönemine uzanan süreçte Ermeni toplumunun dinî, hukuki, idari ve sosyokültürel statüsünde meydana gelen dönüşümlerin ele alındığı makalede, Tanzimat ve Islahat reformlarından Ermeni Milleti Nizamnamesine, Lozan Barış Antlaşması sonrasındaki azınlık statüsünden 2000li yıllardaki yasal düzenlemelere kadar uzanan tarihsel gelişmeler değerlendirilmektedir. Çalışma, Ermeni toplumunun imparatorluktan ulus-devlete geçiş sürecindeki deneyimini ve bu süreçte ortaya çıkan yapısal değişimleri bütüncül bir perspektifle incelemektedir.

80. sayımızın yedinci ve son araştırma makalesi, Yusuf Dinçelin **1919 Paris Barış Konferansı Kıskacında Ermeni Siyaseti: La Voix de lArménie Gazetesinin Lobi Faaliyetleri** başlıklı çalışmasıdır. Paris Barış Konferansı sürecinde Ermeni siyasi aktörlerinin Batılı hükümetleri ve kamuoyunu etkileme girişimlerinin incelendiği makalede, basının propaganda ve lobi faaliyetlerindeki rolü ele alınmaktadır. Amerikan arşiv belgeleri ve gazete içerikleri üzerinden yürütülen çalışma, dönemin diplomatik mücadelelerinde basının nasıl bir araç olarak kullanıldığını ve uluslararası kamuoyu oluşturma çabalarının siyasi süreçlerle ilişkisini değerlendirmektedir.

Dergimizin 80. sayısında yer alan çalışmaların, Ermeni araştırmaları alanındaki akademik birikime katkı sunmasını ve yeni araştırmalara zemin hazırlamasını temenni ediyoruz.

Dergimizin bu anlamlı sayısının hazırlanmasında emeği geçen tüm yazarlarımıza, hakemlerimize ve yayın sürecine katkıda bulunan herkese teşekkür ederiz.

Bir sonraki sayımızda yeniden buluşmak dileğiyle.

Keyifli okumalar diler, saygılarımızı sunarız.

80. sayıya erişmek için tıklayınız.

Kaynak/Source: